

Indsatsen mod sort arbejde

Dagsorden

1. Indledning – sort arbejde i dag

- Definition på sort arbejde
- Fakta om sort arbejde

2. Den nuværende indsats mod sort arbejde

- Lovgivning og sanktioner
- Forebyggende oplysningsarbejde
- Kontrol

3. Fremtidig indsats mod sort arbejde

- Fremtidige udfordringer og muligheder ift. indsatsen mod sort arbejde

Hvad er sort arbejde?

Rockwool Fondens definition omhandler primært borgere

Sort arbejde er produktive – og i sig selv lovlige – økonomiske aktiviteter, der burde beskattes, men som ulovligt ikke bliver det, fordi parterne i aktiviteten begge har en økonomisk fordel af det og er enige om ikke at informere skattevæsenet om dem.

SKATs indsats mod sort arbejde er tværgående

SKATs indsats mod sort arbejde er bredere end det, Rockwool Fonden undersøger, da SKAT ser på alle slags sorte aktiviteter både blandt borgere og registrerede samt uregistrerede virksomheder.

Borgere

Personer der har en indkomst ved siden af sit almindelige arbejde uden at selvangive det eller personer, der udveksler arbejdsydelse til gensidig fordel. Derudover illegal arbejdskraft, hvor illegale indvandrere eller indvandrere uden arbejdstilladelse udfører arbejde.

Virksomheder

Virksomheder der udeholder dele af omsætning eller aflønner arbejdskraft sort.

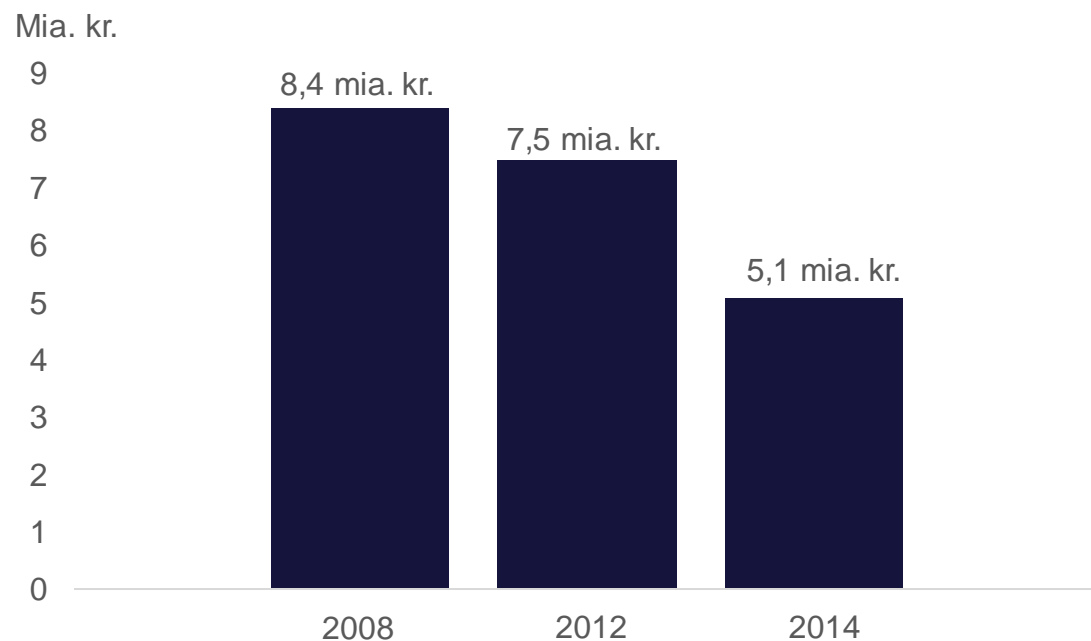
Uregistreret virksomhed

Fysiske eller juridiske personer, der driver registreringspligtig erhvervmæssig virksomhed, uden at være registreret hos SKAT.

Hvad er omfanget af sort arbejde?

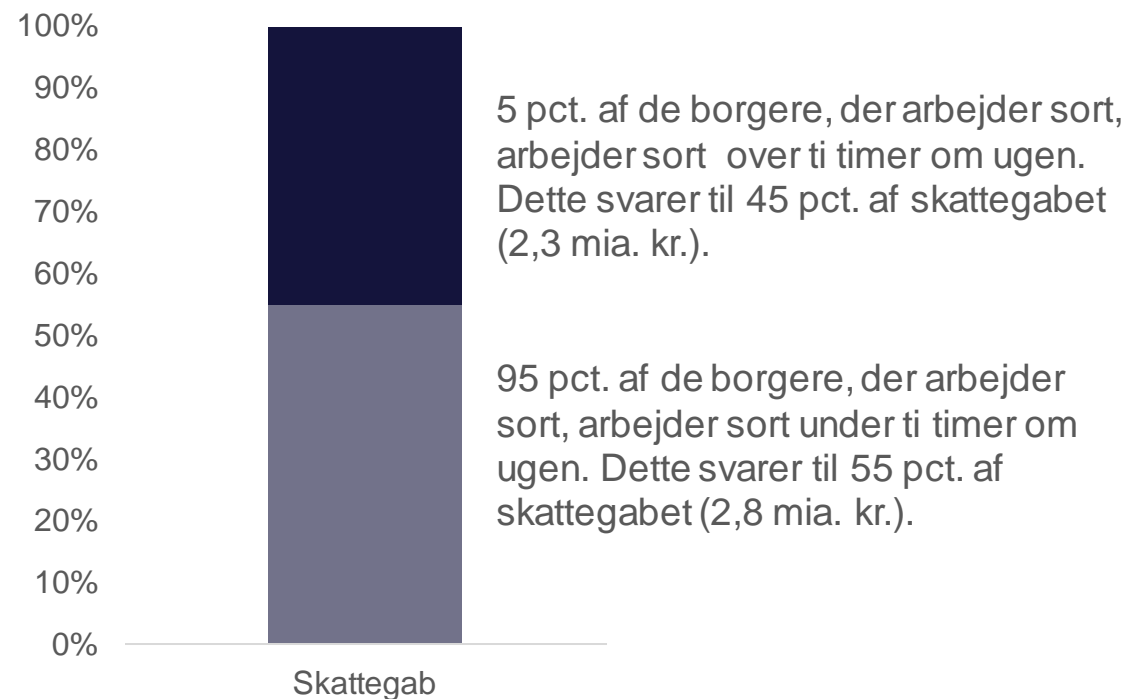
Udvikling i skattegab

Skattegab på sort arbejde er faldet fra 8,4 mia. kr. i 2008 til 5,1 mia. kr. i 2014.

Fordeling af skattegab

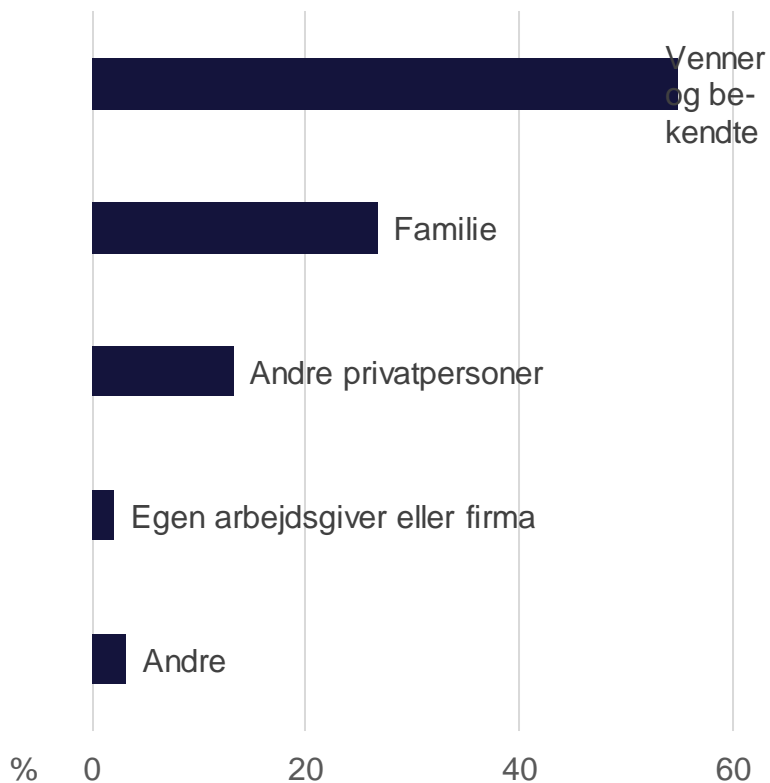
Langt størstedelen af borgere, der arbejder sort, foretager kun meget lidt sort arbejde (2014).

Hvor og hvordan finder sorte arbejde sted?

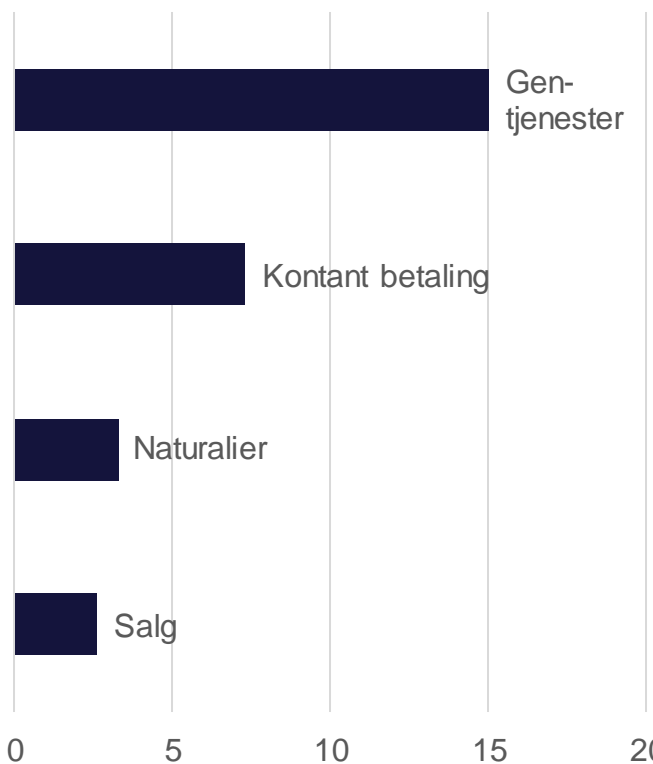
”Kunder”

Det sorte arbejde udføres primært for venner, bekendte og familie (2014).

Betaling

Størstedelen af det sorte arbejde betales med gentjenester (2014).

Branchefordeling

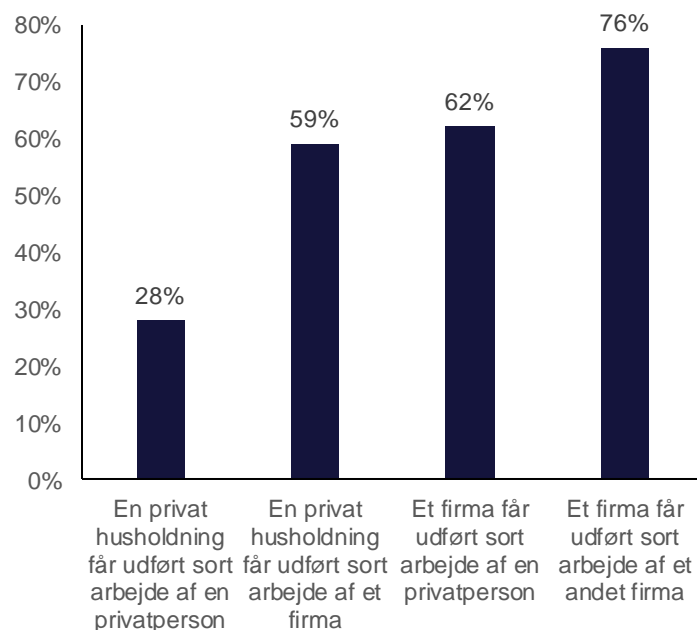
Sorte arbejde udføres primært inden for bygge og anlæg (2014).

Hvad er holdningen til sort arbejde?

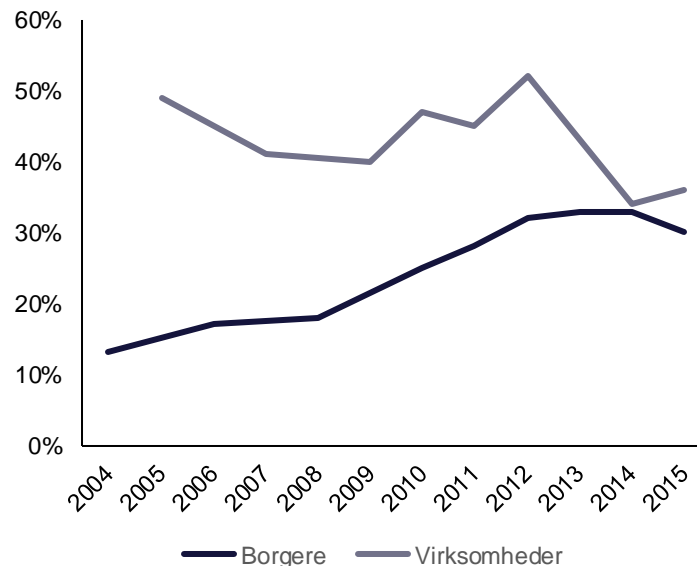
Accept¹

Andelen af borgere, der slet ikke kan acceptere sort arbejde er størst, når der er firmaer involveret (2015).

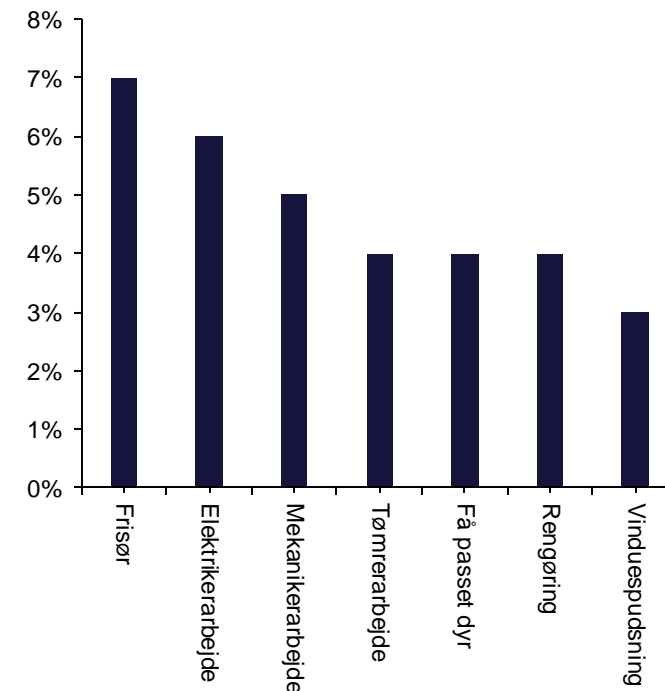
Opdagelsesrisiko²

Den oplevede opdagelsesrisiko er faldet for virksomheder, men steget for borgere (2004-2015).

Køb³

Borgere køber primært sorte frisør- og håndværkerydelser (2014).

1: SKATs holdningsundersøgelse 2015.

2: SKATs holdningsundersøgelse 2015.

3: Rockwool Fondens Forskningsenhed 2014.

Indsatsen mod sort arbejde

Lovgivning og
sanktioner

Forebyggende
oplysningsarbejde

Kontrol

Udfordringer for SKAT i indsatsen mod sort arbejde

- Det er vanskeligt at definere og afgrænse, hvem der udfører sort arbejde.
- Der er begrænsede registreringer, da sort arbejde udføres skjult. Fx foregår den "direkte" pengestrøm ofte ved gentjenester eller kontantafregning.
- Meget af det sorte arbejde udgøres af kortvarige og enkeltstående ydelser, hvilket gør dem vanskelige at kontrollere.
- Initiativer mod sort arbejde kan have væsentlige omkostninger for erhvervslivet.

Lovgivningsmæssige initiativer og sanktioner

Lovgivningen sætter de overordnede rammer for indsatsen mod sort arbejde. Senest har der særligt været fokus på synlighed og øget opdagelsesrisiko.

Lovgivning	Indhold
Krav om digital betaling af beløb over 10.000 kr.	Bestemmelsen retter sig mod såvel private som erhvervsdrivende og bidrager til en øget opdagelsesrisiko ved etablering af et elektronisk transaktionsspor.
Legitimationspligt	Bestemmelsen sikrer SKATs muligheder for hurtigt og effektivt fx at kunne kontrollere, om der for den pågældende er opkrævet, angivet og afregnet A-skat m.v.
Synliggørelse af håndværksydelse – gulpladebiler	Bestemmelsen bidrager til en øget opdagelsesrisiko ved synlighed i gadebilledet.
Synliggørelse af leverandører af håndværksydelse – skiltning på byggepladser	Bestemmelsen bidrager til en øget opdagelsesrisiko, da der skal opsættes skilte indeholdende oplysninger om den virksomhed, der udfører arbejde på byggepladsen.

Lovgivningsmæssige initiativer og sanktioner II

Lovgivning	Sanktion	Antal sager
Krav om digital betaling af beløb over 10.000 kr.	Private borgere hæfter solidarisk for leverandørens evt. manglende afregning af skatter og afgifter. Erhvervsvirksomheder kan nægtes skattemæssigt fradrag og pålægges solidarisk hæftelse med hensyn til leverandørens evt. manglende betaling af moms.	SKAT har ikke registreret sager vedrørende hæftelsesansvar.
Legitimationspligt	Nægter en person at legitimere sig, vil der være tale om en overtrædelse af ordensmæssig karakter, hvor sanktionen er en bøde.	SKAT har ikke registreret sager vedrørende legitimationspligt.
Synliggørelse af håndværksydelser – gulpladebiler	Konstateres det, at en gul-pladebil ikke er forsynet med navn eller logo og cvr-nummer vil der være tale om en overtrædelse af ordensmæssig karakter, hvor sanktionen er en bøde.	I 2015 har SKAT afsluttet 19 sager. Primo marts 2016 er der i alt 50 igangværende sager.
Synliggørelse af leverandører af håndværksydelser – skiltning på byggepladser	Er kravet om skiltning ikke opfyldt, vil der være tale om en overtrædelse af ordensmæssig karakter, hvor sanktionen er en bøde.	I 2015 har SKAT afsluttet 18 sager. Primo marts 2016 er der i alt 85 igangværende sager.

Forebyggende oplysningsarbejde

Det forebyggende oplysningsarbejde handler om at oplyse om reglerne og normerne, så der ikke hersker tvivl om, hvad den korrekte skatteadfærd er.

Formålet er at mindske skattegabet gennem tre overordnede tilgange

- at øge den oplevede opdagelsesrisiko
- at skabe viden om reglerne, og at der er konsekvenser ved at bryde dem
- at ændre holdningen til virksomhedssnyd samt anvendelsen af sort og illegal arbejdskraft

Målgruppen for indsatsen er bred

- Aktører der kender reglerne og bevidst bryder dem
- Aktører der ikke kender reglerne
- Aktører kan være med til at præge den generelle holdning til sort arbejde

SKAT har positive erfaringer med forebyggende oplysningsarbejde

- SKATs erfaringer viser, at det er muligt at præge særlige målgruppers holdninger gennem kampagner
- SKATs complianceundersøgelser viser, at motivation og kompetencer påvirker skatteadfærden

Det forebyggende oplysningsarbejde er todelt

- Oplysningskampagner enten målrettet den brede befolkning eller udvalgte målgrupper
- Målrettede vejledningsinitiativer til udvalgte målgrupper hvor der har vist sig et behov

Forebyggende oplysningsarbejde – eksempler på oplysningskampagner

Projekt	Beskrivelse
Fra sort til hvidt (2012)	Bred oplysning til borgere og virksomheder om nye regler på området ifm. reglen om digital afregning af beløb over 10.000 kr. samt SKATs adgang til folks private grund.
FairPlay – Borgere (2005-2007)	En mindre kampagne til den brede befolkning, der tilskynder borgere til at købe håndværksydelser legalt.
FairPlay – Virksomheder (2008-2013)	Oplysning til virksomheder om, hvem SKAT har fokus på, og hvornår man kan forvente kontrol. Formålet er at skabe opmærksomhed på indsatsen blandt bl.a. vikarbureauer, skrotbranchen, vognmænd, frisører og restauranter.
TAK! – Kampagnen (2010-2011)	Kampagne til medspillere og borgere for at mindske accepten af sort arbejde. Kampagnen blev nuanceret i TV-spots, outdoor medier, events, presseklip og på Facebook mv.
Skat for unge (1998-2009)	Skolemateriale om reglerne for sort arbejde til 9. og 10. klasse samt kampagnen ” <i>Tænk hvis alle arbejdede sort...</i> ” i 2005-2006 målrettet unge.
Iværksætter – På Vej! (2002-stadig aktiv)	Materiale med en henstilling om at lave kontrakter med deres underleverandører, da det gør det sværere at have sort arbejdskraft ansat.
Udvalgte brancher – rengøring, transport og byggeri (2011-2014, bruges stadig)	Materiale med en henstilling om at lave kontrakter med deres underleverandører, da det gør det sværere at have sort arbejdskraft ansat.

Forebyggende oplysningsarbejde – eksempler på målrettede vejledningsinitiativer

Projekt	Beskrivelse
Vejledning til nystartede virksomheder	150 informationsmøder og ca. 10 webinarer afholdes årligt. Vejledning om bl.a. krav og pligter til virksomheder, herunder regnskab og bogføring, frister, omsætning og fradrag mv.
Vejledning på specielle områder	Informationsmøder og webinarer afholdes på særlige områder, herunder logbøger, lønregistrering og salgsregistrering.
Partnerskabsaftaler	Aftaler med bl.a. organisationer, brancheforeninger og større virksomheder for at reklamere for samarbejdet med SKAT og distribuere relevant materiale og information.
Oversættelser	SKATs vejledningsmaterialer og skat.dk oversættes til flere forskellige sprog, så informationerne når flest muligt.

Kontrol

Kontrolindsatsen mod sort arbejde handler om at finde dem, der bevidst omgår reglerne, og bringe dem til beskatning samt om at synliggøre kontrolindsatsen primært gennem uanmeldte kontroller.

Formålet er derudover at mindske skattegabet gennem to overordnede tilgange

- at øge den oplevede opdagelsesrisiko
- at indsamle ny viden og udvikle nye metoder, der sikrer skatteprovenuet og gør det nemmere for borgere og virksomheder at betale den korrekte skat fremover

SKAT risikobaserer udvælgelsen af kontroller og samarbejder med myndigheder

- Eksisterende data og viden om sort arbejde i brancher, virksomhedstyper mv. fra Rockwool Fondens Forskningsenheds undersøgelser samt SKATs erfaringer fra tidligere kontroller anvendes til at risikovurdere og udvælge områder til kontrol, hvor risikoen for sort arbejde er størst
- SKAT samarbejder med andre relevante myndigheder med henblik på at skabe en samlet, målrettet kontrolindsats

Kontrol – eksempler

Projekt	Formål	Beskrivelse
Projekt Anmeldelser og Kontroloplysninger	At registrere, visitere og behandle samtlige oplysninger der viser, hvor sort arbejde finder sted.	Anmeldelser, interne kontroloplysninger og særlige kontroloplysninger fra Told, samt oplysninger fra SØIK, Politiet mv. gennemgås. På den baggrund vurderes risikoen for sort arbejde, og om den konkrete situation skal undersøges.
Projekt lav/ingen indkomst	At udvikle kontroludvælgelsen af personer, som fejlagtigt er registreret med lav eller ingen skattepligtig indkomst.	Ved brug af indkomstoplysninger udvikles udsøgnings- og systemmæssige tiltag, som kan reducere antallet af personer, der fejlagtigt er registreret med lav eller ingen skattepligtig indkomst. Derefter mødes bevidste fejl med effektiv og målrettet kontrol, som medfører en reel og synlig opdagelsesrisiko.
Projekt pengeoverførsler	At undersøge om midler, der overføres til udlandet, er legale og beskattede.	Ved brug af erfaringer om fx pengestrømme fra tidligere projekter samt kontroloplysninger om pengeoverførsler fra tredjeparter undersøges det, om midler, der overføres til udlandet, stammer fra indkomst, der er beskattet i Danmark eller formue, som udføres af landet.
Projekt Social Dumping	At udenlandske virksomheder og arbejdstagere er registreret korrekt og afregner moms og skatter mv. korrekt.	Indsatsen funderes på anmeldelser fra virksomheder og borgere samt oplysninger fra RUT-registreret. Herigennem udsøges relevante udenlandske virksomheder og arbejdstagere samt danske hvervgivere, der beskæftiger udenlandsk arbejdskraft, til kontrolbesøg.
Projekt Fælles Myndighed	At sikre fair konkurrence gennem videndeling og samarbejde med andre myndigheder.	Der er etableret en fælles Task Force med deltagelse af en række myndigheder, bl.a. Politiet, Fødevarestyrelsen, Statsforvaltningen og Udbetaling Danmark. Herigennem stilles forslag om relevante emner/brancher til kontrolaktiviteter.

Fremtidige udfordringer og muligheder ift. indsatsen mod sort arbejde

SKAT udvikler løbende indsatsen mod sort arbejde inden for de tre forskellige tilgange. Fokus er på at prioritere indsatsen der, hvor der er størst risiko for, at der arbejdes sort.

Behovet for nye tiltag vurderes kontinuerligt. SKAT foretager dette udviklingsarbejde i lyset af de samfundsmæssige trends, der har indflydelse på området, herunder både udfordringer ift. at begrænse sort arbejde og nye muligheder for at begrænse sort arbejde.

Eksempel på udfordring: Deleøkonomi

Deleøkonomi omfatter deling eller udlejning af fx boliger, biler, undervisning mv.

SKAT vil i løbet af foråret 2016 påbegynde et analyseprojekt, som skal give SKAT et nærmere kendskab til deleøkonomi, herunder omfang og eventuel pligt til at betale skat af aktiviteterne.

Derudover er der nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, som skal se nærmere på vækstpotentialerne i deleøkonomien.

Eksempel på mulighed: Digitale betalinger

Elektroniske betalingsmuligheder efterspørges af kunder, mens håndtering af kontanter er dyrt for virksomheder.

Digitale spor har en præventiv effekt og afholder virksomheden fra at udføre sort arbejde.

Digitale spor gør det nemmere for SKAT at afsløre sort arbejde.